

DEM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17380

Tarih : 09.04.2026

43527

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de vakıf üniversiteleri, kamu yararı ilkeleri çerçevesinde eğitim üretmesi gereken kurumlar olmaktan uzaklaştırılmış; patron zihniyetiyle işletilen, akademik ve idari emekçilerin ise güvencesizliğe ve hak gasplarına açık hale getirildiği alanlara dönüşmüştür. Bakanlığın denetimsizliği ve vakıf üniversitelerinde süregelen güvencesiz çalışma düzenine karşı sessizliği bu sömürü düzenini büyütürken, üniversiteleri emek düşmanı işletmelere dönüştürmektedir.

Nitekim bu durumun son örneği; İstanbul Aydın Üniversitesi'nde yaşanmıştır. Üniversite kadrosunun yaklaşık üçte birini oluşturan, çoğunluğu araştırma görevlisi olmak üzere aralarında öğretim görevlisi ve doktor öğretim üyelerinin de bulunduğu yaklaşık 350 akademisyenin maaşından herhangi bir açıklayıcı bilgilendirme yapılmaksızın ve hiçbir hukuki dayanağı olmaksızın 15.000 ila 30.000 TL arasında değişen tutarlarda kesinti yapıldığı Öğretmen Sendikası Vakıf Üniversiteleri Birimi tarafından yapılan açıklama ile kamuoyuna duyurulmuştur. Üniversite yönetiminin YÖK mevzuatını ve İş Kanunu'nu hiçe sayan, akademik emeği açıkça hedef alan bu keyfi uygulamayı 'mesai saatlerine uyulmaması' ve 'Şubat ayının 28 gün çekmesi' nedeniyle bir hesap hatası yapıldığı şeklinde savunması ise süreci açık bir hak gaspına dönüştürmüştür. Ayrıca, Öğretmen Sendikası Vakıf Üniversiteleri Birimi tarafından yapılan açıklamada; rektörlüğün yakın zamanda gerçekleştirdiği bir toplantıda akademisyenlerin mesai saati olmayacağı için mesailerde esnek davranılacağını beyan etmesine rağmen maaş kesintisi uygulamasının, akademisyenlerin maaşından kesinti yapabilmek amacıyla yönetimin tuzak kurduğu izlenimini yarattığı da ifade edilmiştir.

Akademik emeğin niteliğiyle bağdaşmayan, çalışanlara fiili bir cezalandırma olarak uygulanan ve akademik üretimin doğasına aykırı olan "klasik mesai" dayatmasıyla emekçilerin hakları gasp edilirken, muhatap arayan ve itiraz dilekçesi vermek isteyen 50'ye yakın akademisyenin karşısına ise idari yetkililer yerine özel güvenlik birimleri dikilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "eşit ücret" hükmünü çiğneyen bu tutum, vakıf üniversitelerinde biçimsel mesai dayatmalarının, özlük hakkı gasplarının, bilim hukuksuz uygulama ve baskıların bir parçası ve tüm vakıf üniversitesi emekçilerine baskı uygulayan sistematik bir sömürü politikasının parçasıdır.

Daha vahimi ise; devamında üniversite yönetiminin, haksız kesintilere itiraz eden öğretim üyelerine Personel Daire Başkanlığı aracılığıyla; yapılan kesintileri "geçmişe dönük izin kullanılmış gibi" göstererek mahsuplaşmayı teklif etmesi, çalışanlardan geriye dönük sahte izin dilekçeleri talep ederek bu hukuksuzluğa kılıf hazırlamaya çalışmasıdır.

2547 sayılı Kanun ve ilgili iş mevzuatı açıkça ihlal edilerek emeğin ve hakkın pazarlık konusu yapıldığı bu kayıymcı yönetim anlayışı, bir yandan evrakta sahtecilik fiilinin işlenmesi iken öte yandan akademik onuru hedef alan bir mobbing mekanizmasıdır.

Ücret hakkı, Anayasa ile güvence altına alınmış temel bir hak iken, maaşlardan keyfi kesinti yapılması, yalnızca iş hukuku açısından değil, aynı zamanda insan onuruna yakışır yaşam hakkı açısından da açık bir hak ihlalidir.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul Aydın Üniversitesi yönetiminin, 2547 sayılı Kanun'un Ek 8. maddesinde yer alan "devlet üniversitelerindeki emsallerinden az ücret ödenemez" hükmünü ihlal ederek yaptığı keyfi maaş kesintileri Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Maaşlardan 15.000 ila 30.000 TL arasında yapılan bu kesintilerin hukuki dayanağı nedir? Kesintiler hakkında üniversite yönetimi tarafından Bakanlığınıza resmi bildirim yapılmış mıdır?
- 3- Kesintilerin "mesai saatlerine uyulmaması" ve "Şubat ayının 28 gün çekmesi" gibi dayanaksız gerekçelerle yapılması Bakanlığınız tarafından hukuken geçerli görülmekte midir?
- 4- Personel Daire Başkanlığı'nın, maaş kesintilerini telafi amacıyla çalışanlardan geriye dönük sahte izin dilekçesi talep etmesi ve hak takası teklif etmesi hakkında Bakanlığınızın bilgisi ve değerlendirmesi nedir?

- 5- Bu yöntemlerin hukuksuzluğu örtbas etme ve resmi kayıtlarda tahrifat anlamına geldiği göz önünde bulundurularak, ilgililer hakkında adli ve idari soruşturma açılması yönünde bir girişimde bulunulmuş mudur?
- 6- Akademisyenlerin yıllık izin haklarının, kesilen maaşların bedeliymiş gibi gösterilmesi suretiyle gasp edilmesine göz yumulacak mıdır?
- 7- Hukuksuz teklifleri reddeden akademisyenlere uygulanabilecek baskılara karşı, Bakanlığınızca iş güvencelerinin korunmasına yönelik herhangi bir önlem alınmış mıdır?
- 8- Emeği sömürülen akademisyenlerin ve idari personelin geriye dönük hak kayıplarının telafi edilmesi için Bakanlığınız ve YÖK nezdinde somut bir adım atılacak mıdır, yoksa vakıf üniversitelerinde ücret ve özlük haklarının takibi noktasında bu usulsüzlüklere seyirci mi kalınacaktır?
- 9- Vakıf üniversitelerinin birer “şirket”, öğrencilerin “müşteri”, akademisyenlerin ise “ucuz iş gücü” olarak görüldüğü bu piyasacı sistemde, üniversitelerin mali denetimleri hangi sıklıkla ve hangi kriterlere göre yapılmaktadır?
- 10- Eğitim hizmeti veren vakıf üniversitelerinde emek sömürsünü derinleştiren bu tür uygulamalara karşı, Bakanlığınızın bağımsız, düzenli ve etkili denetim mekanizmaları oluşturma yönünde bir planı var mıdır?